

Cum vad avocații considerați Leading Lawyers în M&A anul 2024 | Azi, de vorba cu Adriana Ioana Gaspar, Senior Partener - NNDKP: Cred ca, în general, piața de M&A din România va performa aproape la nivelul anului 2023 ca valoare, dar cu mai puține mega-tranzacții. Pentru tranzacțiile complexe, durata medie este de 8-10 luni

Cu tot mai multe tranzacții de valoare în ultimii doi ani, piața locală de fuziuni și achiziții a marcat o evoluție vizibilă. Preluarea rețelei de distribuție de cafea în România pentru 1,3 miliarde de euro ne îmbunătățește probabil poziția în topul tranzacțiilor de M&A din regiune, dar întrebarea care se pune este dacă piața mai poate genera tranzacții de peste un miliard de euro și în 2024... Publicația noastră a adesea un set de întrebări avocaților considerați de ghidurile juridice internaționale drept *Leading Lawyers* în practica de M&A, referitoare la activitatea din 2023 și proiecțiile acestora pentru anul viitor. *BizLawyer* a încercat să afle cum se mai poziționează România în tabloul regional al fuziunilor și achizițiilor, dacă au întâlnit/exista și alte business-uri la vânzare sau tranzacții de alt tip care să egaleze sau chiar să depășească plafonul de 1 mld. E și ce investitori sunt acum interesați de proiecte în România.

De asemenea, am fost interesați să aflăm care vor fi sectoarele cele mai interesante pentru investitori anul viitor, domeniile care vor genera cele mai multe tranzacții în 2024. Nu am ocolit nici motivele de îngrijorare ale acestei perioade în privința activității din această arie de practică și am "scanat" împreună cu interlocutorii noștri marile provocări ale anului viitor, cu accent pe ceea ce va avea un rol important în tranzacțiile viitoare.

Continuăm această serie cu [Adriana Ioana Gaspar](#), Senior Partener la NNDKP, avocat cu peste 30 de ani de activitate, evidențiat de ghidul juridic internațional Legal 500 în categoria **Hall of Fame** în practica de M&A, pe care o co-coordonează. Anul trecut, **Adriana Ioana Gaspar** a fost inclusă în categoria *Women Leaders* de către IFLR 1000, ea fiind, de altfel, unul dintre avocații considerați Highly Regarded de către ghidul juridic internațional.

În opinia avocatului NNDKP, România continuă să rămână în zona de confluență a oportunităților deschise de evoluțiile geopolitice (chiar și a celor mai recente) și a unui imens potențial de țară - nevalorificat încă, augmentabil și regenerabil. "În plus, notez perspective favorabile pentru dezinhibarea finanțării bancare a tranzacțiilor, iar în minus – perpetuarea graniței dintre decidentul public și sectorul privat și întârzierea măsurilor legislative care dinamizează piața de M&A și catalizează dezvoltarea economiei", a arătat **Adriana Ioana Gaspar**.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Interlocutorea *Biz*Lawyer spune ca, în 2024, este posibil ”sa asistam la perfectarea unor tranzacții de magnitudine și impact regional, atât în top-uri, dar mai ales în consecințe financiare cuantificabile pentru jucatorii români, care au fost semnate în 2023, la exituri sau restructurari pe care nu ni le dorim, și la o oarece întârziere în pregătirea de tranzacții noi. Cred ca, în general, piața de M&A din România va performa aproape la nivelul anului 2023 ca valoare, dar cu mai puține mega-tranzacții”.

Reamintim ca anul trecut au fost doua tranzacții cu o valoare de peste 1 miliard de euro fiecare - preluarea operatiunilor Enel din România de catre PPC, pentru 1,24 miliarde de euro și achiziția rețelei de magazine Profi în România de catre Ahold Delhaize, deținatorul lanțului de magazine Mega Image pentru 1,3 miliarde de euro. În 2022 au existat alte tranzacții cu valori puțin mai mici decât acest prag, de amintit fiind preluarea de catre Romgaz, pentru 1,08 miliarde de dolari, a acțiunilor Exxon Mobile Exploration and Production Romania Limited (EMEPRL), care deține 50% din proiectul de gaze Neptun Deep de la Marea Neagra și achiziția fabricii de automobile de la Craiova de catre Ford Otosan pentru cca 700 milioane de euro.

Dar, în condițiile unui an electoral, cu o fiscalitate pe care mediul de afaceri o considera nepritenoasa și pe fondul unei crize geostrategice care se prelungește, ar mai putea genera piața tranzacții de peste un miliard de euro, în 2024? ”Aș estima ca o singura tranzacție la nivel de aproximativ un miliard de euro ar putea fi perfectata în 2024, deși sper mult sa ma înșel și sa sarbatorim mai multe astfel de tranzacții”, raspunde **Adriana Ioana Gaspar**.

Fiecare etapa a evoluției unei societăți, a unei industrii or a unui sector are profilul de investitor specific ei, subliniaza Senior Partner-ul NNDKP, și acesta reprezinta forța de propulsie a societății, industriei sau sectorului catre nivelul urmator. ”Declarațiile publice arata ca România suscita interesul tuturor tipurilor de investitori”, a adaugat avocatul intervievat de *Biz*Lawyer.

Potrivit **Adrianei Ioana Gaspar**, durata medie a unei tranzacții este de 8-10 luni pentru tranzacțiile complexe. ”În general, tranzacțiile nu sunt abandonate pentru motive legale, ci financiare sau operaționale”, explica avocatul.

Ea spune ca, în anul 2024 va continua consolidarea și dezvoltarea cu precadere în sectorul energiei verzi, în industria agro-alimentara, în transporturi și logistica, precum și pe segmentul serviciilor.

Ce anume produce îngrijorari în aceasta perioada, în privința activității din aceasta arie de practica?
”Antagonismul public-privat, în locul unui parteneriat public-privat real, al unui dialog care sa genereze coerența în masurile cu impact socio-economic, absența unor programe strategice care sa ținteasca în mod holistic sanatatea

și dezvoltarea economiei, precum și slăbiciunea instituțională istorică sunt contraproductive, alimentează toate neajunsurile menționate de către dumneavoastră și umbresc oportunitățile investiționale”, răspunde **Adriana Ioana Gaspar**.

Iar oportunitățile investiționale nu beneficiază și ratarea lor nu daunează doar investitorilor ci economiei în ansamblu sau și, în final, noua tuturor, adăuga avocatul. ”Cui profită faptul că autoritățile se întrec în a vâna greșeli în loc de a furniza asistență responsabilă în prevenirea acestora atunci când li se solicită opinia? De ce pedepsim și descurajăm campionii conformi în loc să reglementăm clar, uniform și să pedepsim abuzul?”, întreabă retoric interlocutoarea ^{Biz}**Lawyer**.

Printre marile provocări ale anului viitor în această arie de practică, **Adriana Ioana Gaspar** menționează predictibilitatea reglementării și aplicării normei juridice, disponibilitatea resurselor umane, posibilitatea scării. Printre semnele pozitive, care dau speranță, sunt “near-shoring”-ul și “friend-shoring”-ul – ca soluții împotriva disfuncționalității din ce în ce mai accentuate și mai costisitoare a lanțului de aprovizionare.

Citește și

[Cum vad avocații considerați Leading Lawyers în M&A anul 2024 I Azi, de vorba cu Rodica Manea, Partener CMS: Exista o fereastră de oportunitate pentru corporatii/investitori strategici mari, cu capacitati financiare, sinergii si capacitati operationale puternice. Anticipez ca energia si tehnologia vor continua sa fie printre cele mai active sectoare. Va fi un an cu multe provocari, dar exista semnale ca activitatea tranzacționala va continua](#)